

บทคัดย่อ

168870

ชื่อภาคนิพนธ์ : การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนหลวงพรต – ท่านเลี่ยม
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน : นางสาวธนพร พิมพ์ทอง
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน ศึกษากรณี ชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
จัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน 2) ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาด้าน ปัจจัยนำเข้า(Input)
กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ผู้ให้ข้อมูล
หลักคือ ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม รวม 12 คน โดยใช้การสัมภาษณ์
แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสมาชิกชุมชน
จำนวน 80 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชน เป็นเพศชายจำนวน 8 คน
และเพศหญิงจำนวน 4 คน มีอายุระหว่าง 37-63 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัวจำนวน 7 คน
จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 7 คน และกลุ่มตัวอย่างชุมชนเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือ
ตัวแทนครัวเรือน ร้อยละ 52.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ
51.3 เป็นนักเรียน/นักศึกษาและประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 42.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ของครอบครัวระหว่าง 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 38.8 อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน จากการสำรวจความคิดเห็น
ของตัวแทนครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะ
โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ ส่วนใหญ่ร้อยละ 95.0 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุ
และแหล่งที่มาของน้ำเสีย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำส้วกชีวภาพในการจัดการ
สิ่งแวดล้อม ข้อที่ตอบถูกมากที่สุดคือร้อยละ 86.2 ใช้น้ำส้วกชีวภาพสามารถนำไปใช้ดับกลิ่นเหม็น

จากขยะและโสถ้วมได้ รองลงมาคือ ร้อยละ 82.5 รู้ว่าน้ำเสกักชีวภาพสามารถนำไปใช้ในการบำบัดน้ำเสียได้ และข้อที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ภาระที่ใช้บรรจุน้ำเสกักชีวภาพควรเป็นพลาสติก ร้อยละ 13.8

3. การจัดการสิ่งแวดล้อม

1. การรณรงค์เรื่องการเก็บขยะ
2. ผู้นำไปรับการอบรมเรื่องการหมักน้ำเสกักชีวภาพ
3. ผู้นำกลับมากลางหมักแล้วใช้
4. เมื่อผู้นำใช้ได้ผลได้มีการแจกให้สมาชิกในชุมชนและมีการจัดการอบรมให้กับสมาชิกในชุมชน
5. เมื่อสมาชิกรนำไปได้ผล ทำให้กลิ่นน้ำเน่าหมดไป ทำให้มีผู้สนใจมากขึ้น การขยายพันธุ์ของขุยมุขน้อยลง
6. ขยายกิจกรรมจากการหมักน้ำเสกักชีวภาพไปทำผลิตภัณฑ์จักล้างชีวภาพ เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างผ้า เป็นต้น
7. เริ่มมีจุดแจกน้ำเสกักชีวภาพ และมีการประชาสัมพันธ์เรื่องประโยชน์ เริ่มมีการขยายผลไปยังสถานประกอบการ ร้านค้าต่าง ๆ

การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนนับตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 พบว่า ปริมาณขยะในชุมชนเริ่มลดลง ปัญหา น้ำเน่าเสียได้รับการบำบัดโดยใช้เทคโนโลยีน้ำเสกักชีวภาพ ชุมชนมีพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจเพิ่มขึ้น และชาวชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาขยะและน้ำเสียมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

1. ควรประสานงานกับสำนักงานเขตลาดกระบังให้เข้ามาเก็บขยะในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรมีการให้ความรู้ควบคู่กับการรณรงค์เรื่องขยะและการแยกขยะ และจัดหาถังขยะรองรับขยะประเภทต่าง ๆ
3. ควรมีการรณรงค์ให้ชุมชนทำการบำบัดน้ำก่อนระบายลงสู่คลอง
4. ชุมชนควรหมักน้ำเสกักชีวภาพเพื่อใช้ในการบำบัดน้ำในคลองอย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

168870

Title of Research Paper : Environmental Management in the Communities : A Case
Study of Luang Phot-Than Lieum Community in
Lat Krabang District, Bangkok

Author : Miss Thanaporn Pimthong

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The purpose of the study was twofold : 1) to examine the knowledge and understanding of the community about environmental management, and 2) to find out the environmental management by considering inputs, process, output, outcome and impact. The key informants were 12 community leaders and the Luang Phot-Than Lieum Community committee members. In-depth interview was conducted to collect the data. Also, participatory observation was made. The another sample group was composed of 80 community people who were interviewed by using an interview schedule. Frequency, percentage and mean were used to describe the data.

The findings were briefly stated as follows:

1. The key informants who were chairpersons of the community organizations and the community committees were 8 men and 4 women. They were 37-63 years old. Most had their own businesses (7 persons). Also, most finished primary school (7 persons). In the community people group, about 52.5% of the household heads or household representatives were female. About 58.8 % finished primary school. About 51.3 % were school/university students and had their own businesses or were in small trade. About 42.6 % had a monthly household income of 5,000-10,000 baht. About 38.8 % lived in the community for more than 20 years.

2. Knowledge and understanding about environmental management. From the survey of the household representatives' opinion, it was found that most of them had a knowledge and understanding of garbage disposal without impact on the environment (92.5 %). About 95.0 % had a knowledge and understanding about the causes or original sources of waste water of the use of bio-extract water for Environmental improvement. About 86.2% knew that bio-extract water

could get rid of smell from garbage and toilets and about 82.5% knew that it could be used in waste water treatment. Only 13.8% knew that the vessel to keep the bio-extract water should be made of plastic.

3. Environmental management

- 1) There should be a campaign for garbage collection
- 2) The community leaders should undergo training on bio-extract water production.
- 3) The community leaders should try to produce bio-extract water and use it at home.
- 4) The community leaders, after being successful of using bio-extract water, should distribute EM in the community and train community people to produce bio-extract water.
- 5) When the community people used bio-extract water and when the bad smell was eliminated, The mosquitoes could not reproduce, more people were interested in it.
- 6) The activity should be expanded from making the bio-extract water to produce bio-washing products, such as multi-purpose liquid washing liquid, etc.
- 7) There was a point where people could get the bio-extract water free of charge. There was public relations to make people learn about the usefulness of the bio-extract water. The bio-extract water production were expanded to enterprises, and shops.

The changes in the community development from November 2004 until September 2005 were (1) the reduction of in the community; (2) polluted water was treated by the bio-extract water; (3) the community has an area for recreation; (4) More people took part in tackling the garbage and polluted water problems.

Recommendations

1. The community leaders should coordinate with the Lat Krabung District to regularly collect the garbage the community.
2. The people should be given knowledge about solid waste separation and a campaign on this should be launched. Also, enough dustbins for different types of garbage should be supplied for the community.
3. A campaign should be launched for community people to treat waste water before releasing it to the canal.
4. The community should continuously produce the bio-extract water and pour it into the canal to improve the water quality.